

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL

24-ik szám.

Csütörtök, június 12-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KOZLÖNYE.

Megjelen hétenként egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Fál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétnék föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtá-bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Fál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága

a telepítési ügyben rendes tavaszi közgyűléséből a következő feliratot intézte a képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Alispánunk 1883. évi jelentéséből azon szomorú tényről szereztünk tudomást, hogy az elmúlt évben e megye területéről nem kevesebb mint 200 magyar ajku, továbbá 412 egyéb nemzetiségű, összesen tehát 2412 lakosunk telepített át a szomszédos törvényhatóságok területén fekvő kincstári birtokokon létesített új telepekre. Megdöbbenéssel és e megye jövője iránti aggodalommal töltötte el kebleinket ezen hiteles statisztikai adatokból merített tudomás nem csak azért, mert népességünk sűrűsége — mondhatnók inkább ritkasága, — mely eddig sem felelt meg a legkezedelgesebb gazdasági igényeknek sem, — 1 □ kilométerre csak 51 lélek esvén — újabb csökkenést szenvedett és a munkás kezek amúgy is érezhetően csekély száma az által ismét harmadfél ezerral fogyott, de főleg és első sorban azért, mert a kitelepítettek zöme és java a megyénkben amúgy is oly gyéren képviselt és annyira kisebbségben levő magyarsághoz tartozik.

A magyar allameszme hordozójául első sorban tekinthető fajnak egyetlen egy évben történt e nagymérvű csökkenése különösen e megyében kell, hogy aggodalommal töltse el minden őszinte hazafi szívet, hol a magyarság eddig is aranylag oly csekély számban volt képviselve.

513861 lakosa közt Torontálmegyének az 1881. évi népszámlálás csak 77146 magyart tudott kimutatni, úgy hogy nemcsak a 160780 lelket számláló szerbség és a 151721 lélek számmal kitüntetett németiség, hanem az oláhság is meghaladja 77705 lélek számával a magyart.

Kívánatos ugyan és a viszonyok hétkés fejlődése közepett lehetséges is, hogy ezen csekély számú magyarság az állami nyelv és értelmisége által támogatva, itt is fenn tudja tartani azon fölényt, melyet neki államalkotó és ezredéves állam fen-

tartó szerepe az egész szeretett hazában biztosít. De a legkisebb politikai fordulat, egyes lelketlen izgatók bujtogatása által felhasználva, oly viszonyokat teremthet, melyek között a számszerű, ha nem is fölény, de aránylagos egyensúly nemcsak kívánatos, hanem a magyarság és vele a magyar állameszme tekintélyének fentartása érdekében e soknyelvű és népi megye területén, elkerülhetlenül szükségessé is válhatik.

Ebből kifolyólag politikai feladat lett volna nem csak magyar ajku lakosságunk teljes számban való fentartása, de sőt annak minden lehető uton való szaporítása. És bármennyire is lekötöztetnek kell, hogy tekintsük magunkat a nagyméltóságú m. kir. kormány az törekvési által, hogy a Bukovinából vissza telepített, és a magyar fajhoz századokon át kipróbált szívóssággal ragaszkodó székely véreinket e megye területére telepítette le és igyekszik végleges otthonukat megteremteni; mégsem tekinthetjük ezen betelepítést rekompenzációnak azon veszteségekért, melyeket ugyanazon nagyméltóságú kormány eddig követelt telepítési politikája specialiter megénknek okozott.

Nem tekinthetjük annak először azért, mert nemcsak a betelepítettek száma nem éri el a kitelepítettekét; de főleg, mivel a kitelepítettek mindannyia, ha nem is nagy, de mégis kész vagyonnal ment ki, máskülönbente telepesnek el sem fogadtatván és viszonyaik közé szokott munkássága is jóval nagyobb tökéletet képvisel, mint az állami eltartásra utalt és az akklimatizáció nehézségeivel is küzdő és a legutóbbi időben máris 700-al megcsökkent csángóink.

De bármily szomorúak és sajnosok e megyére a fent ecsetelt veszteségek, hazafias kötelességünknek ismernők abban megnyugodni és a mélyen tisztelt képviselőház nagybecsű figyelmét ez ügyben ki nem kérni, ha úgy látnók, hogy az elkerülhetlen szükség, a viszonyok kényszerűsége okozta azokat.

Amde épen ez látszik a viszonyok beható ismeretén alapuló erős meggyőződésünk szerint legkevésbébb fenforogni. —

Mert el nem ismerhetjük sem azt, hogy azon törvényhatóságok, melyekbe magyarságunk áttelepítése történt, t. i. Bács és Csanád megyék, a magyarságot még inkább nélkülöznék, mint mi; sem pedig azt, hogy Torontálmegye területén nincsenek oly alkalmas helyek, hová ezen munkája alapjául telket kereső népességünk ép oly jól elhelyezhető nem lett volna, mint az érintett törvényhatóságokba.

Az elsőre nézve csak arra vagyunk bátrak hivatkozni, mit a népszámlálás adatai minden kétségen kívül helyeztek, t. i. hogy Bácsmegeye 5114371 akosa közt 180000, Csanádmegyében 109011 lakos közt 75000 magyar létezik, és hogy ekként az elsőben a magyarság relatív, a másodikban abszolút többségben van; minélfogva a magyarság uralma — különös figyelembevételével annak is, hogy Bácsmegeye területén a sokkal gyorsabban és intenzívebb módon magyarsodó 4 törvényhatósági város van, mindkét megyében teljesen biztosítottnak tekinthető. — Sőt még népességük sűrűsége tekintetében, tehát pusztán gazdasági szempontból is, kedvezőbben áll mindkét törvényhatóság, mint Torontálmegye, hol egy négyzet kilométerre csak 51 fő esik, míg Bácsmegeyében 53, Csanádban pedig 52.

A második pontra vonatkozólag szintén hivatalos adatokból merítettük azon tudomásunkat, a mi egyébiránt közismeretű dolog, hogy megyénk területén nagy számban és kitünő minőségben vannak oly területek, melyek a telepítésre igen alkalmasak, s nemcsak a fent érintettek, hanem az alkalmatlan helyre telepített Gyurgyevói csángók részére is elegendő telephelyet nyújtanak. Hivatkozunk itt mindjárt a megye székhelyének tőzsomszédságában fekvő u. n. Katinca, Muzslya és Bánteleki földekre; továbbá a „Dávidházi”, és a gyűlvézi „szigetpusztára” az u. n. Boldurrétre, a „Pakaczi és Szilassi pusztákra, továbbá a „Bioszegi” praediumokra mint oly területekre, melyek telepítésre mind alkalmasak és a nagyméltóságú magyar kir. pénzügyministerium által ugyis eladásra szánvák.

Mélyen tisztelt képviselőház!

A tiszteletteljesen elősoroltakat nem panaszsképp kívántuk felhozni; mert bármennyire is fájlaljuk veszteségeinket rekriminációkba bocsátkozni annál kevésbé szándékunk, mert megvagyunk győződve, hogy azok nem szándékosan okoztattak. De kötelességünknek tartottuk a multban történtek részletes felsorolásával ráutalni a bajra, mely az eddigi telepítési politika helytelen iránya által előidézett és szűkebb hazánkat ugyszólván létalapjában támadta meg; és azt annál inkább, mert tudomásunk van arról, hogy az eddig követett irány még ma is az uralkodó; százkara rugván még azon családok és pedig szintén magyar családok száma, melyek a nm. pénzügyministerium részéről további kitelepítésre e megyéből előjegyzésbe vétettek. A felső részlebeli magyar közösségek lakossága már is megtizedeltetett; és a veszteségeknek még mindig nincs vége.

Sőt még egy veszély fenyeget. A f. évben vannak ugyanis eladásra kitézve a fent alkalmas telephelyekként megjelölt nagyobb birtoktestek, melyek, ha egyszer egyes nagybirtokokok kezeire jutottak, visszahozhatlanul elveszett az alkalom, a m. évben szenvedett veszteségeink más-honnan leendő helyreperesítésére és saját munkás, de telket kereső s annak megkaphatásáért könnyen vándoruttra induló népünk lelánczolására.

Ezt megelőzni, és az eddigi, ránk nézve roppant veszteségeket involváló telepítési politika megváltoztatására minden tőlünk telhető módon hatni, legszentebb kötelességünknek tarjuk. Mert hiszen miként fogjuk megvédeni hazánk vég-határait idegen áramlatok ellen veszély idején, ha azok, kikre feltétlenül számít-hatunk, mint az allameszmével vérből és érzésből összefonott népre, tőlünk ezri-vel indokolatlanul elragadtatnak.

Mindezekért azon alázatos kérelem-mel bátorodunk a mélyen tisztelt képviselőház elé járulni: méltóztassék a telepítési kérdést, különösen megyénk sa-játságos viszonyaira való tekintettel és a

TÁRCZA.

Grf. Széchenyi István kiadatlan levele az Academiához.

Gróf Széchenyi István ezen kiadatlan levelének hű másolata Németh Antal keszthelyi kir. járásbíró úr tulajdona. Németh úr pedig néhai édesatyának hagyatékából örizte meg. A levél így szól:

A. M. T. T. Igazgatóságának szives felolvasás végett.

Felső-Döbling. (163) sz. 1858. nov. 6.
Tekintetes tudos Társaság! A legczifrább szavaknak nincs hitelle ott, hol tények bizonyítanak ellenkezőt. Hogy kormányunk mostani rendszere a magyar nemzetiség igényeivel és érdekeivel szemközt áll, azt a legvakabb is észreveheti. Nemzetiségünk nekünk magyaroknak pedig betesebb, mint a föld bármely kintse — sőt életünk. A magyar romok közt a nemzetnek eléggé nem bámulható életerején kívül szeplőtlensége — már magam az Académia mutat arra, mi szerint még nemzetünk kioltva nint.

A most ezen utolsó s igazán magyar intézet is ki legyen sarkából forgatva? — Fájalom igen, — mert hiszen az academiái alapszabályok minap legrkezett megváltoztatása, — legalább saját lelki szemem előtt — nem egyéb, s nem kevesebb, mint oly döfés, mely könnyen halálra vezet.

Kimagyarázhatatlan lelki kinoktól gyötörve, egészen elvérzett szívvel, félig temetve, illy aggasztó körülmények közt kérdem: vajjon a magyar académia tekintetében még mit mivellyek, mit tegyek én — ki ditső elődeink utmutatását hű kegyelettel felfogvám, szerentsés voltam 1825-ben újra és sikerrel megpendíteni honi nyelvünk magasabbra állítását; — sikerrel

mondom, és jobb sikerrel mint ők, mert a mély felfogás ugyan sajátunk, de nekem elégséges pénz vagyon is jutott osztály részül, mely nélkül fájdalom! a legmagasztosabb is paragon hever.

Halgassak a midőn tapasztalni vagyok kéntelen, hogy ezen nemes tsira eltipratik, mely tény erőként szinte arra vala szolgáló, mi szerint a magyar, kinek életrevalóságát s tavaszi korát halálós kínai után is jelen veszedelmei közt még ma is érczjellemét bizonyítja, saját szerület minden hátramaradásából kibontakozva, az emberiség díszére az osztrák köz-birodalom legbiztosabb talpkövét, a fejedelmiségek legrendíthetetlen sarkallatát képezze alkossa? — Kérdem: még fel se jöndüljek, mikor látni vagyok kéntelen én, — kinek baja — nem a homályos, de az igen is tiszta és minden ámitás nélküli látás, — hogy ditső fejedelmi tsaladunk, mint valami bal-igézet által félre vezetve, népeinek épen legéletrevalóbbját, mely fiatalágának és kettőtörhetlen zománczánál fogva legdicsebb kifejtésre lépett — nem csak kellő figyelemre nem méltatja, sőt azt sajátágából kivetkeztetni — elszibbasztani engedi, — és ekkép — úgy szólván: saját maga alatt vágni el a fát.

A Tekéntetes Academiára bizni az ügy eldöntését — a mennyiben alapítói állásomnál fogvást ahoz nekem is van szólásom, — noha legnagyobb tisztelettel viseltem mind testületileg, mind egyénileg éránta — nem kívánom, nem akarom, nem fogom; — mert még fejem vállom közt áll, velöm el nem olvad, és szemem a halálkőd nem oltja ki — mind addig arról, mihez jogom van, — minden tanácsot szivesen és köszönettel fogadván, utoljára és bizony tsak esjárt magam fogok határozni; ugyan is:

Én ugyan meg vagyok mindég győződve, hogy Fges Urunk a fény körül sugározta

T. T. Császár előbb, de végre bizonyosan át fogja látni, hogy a czélba volt amalgamizációja! és németesítése a közbírodalmi népek nem egyebb, mint a mostani államférfiak észficzámított Theorijája, és keseru önmystificatio; hogy számos tán legtöbb népei, ha egyszer zavarra kelnek az idők — mi alkalmassint nem igen fog késni — ki felé gravitálnak, míg a magyarnak nints a világ rokona, nints más hazája, mint a négy folyam közti, és a három hegy alatti alkotmányos paradíszom, hogy ehcz képest a magyar jólétét, szerentséjét, boldogságát egyedül dynastialis és törvényes királyának Védpaizsa alatt remélheti, keresi, lelheti, és hogy ennél fogva a Fges Császár nem tsak nem fogja túrni, ha majd egyszer a legközelebbi sikertelen kísérletek az az állam részéről, melyek az összes közbírodalmat a legproblematikusabb helyzetbe süllyesztik, kellőleg felvilágosítandják lelkét, és mutatni kezdendik legmagasabb úri kedélyét, — nem tsak nem fogja túrni mondok, ha majd ezen idő beáll, — miről én se hogy sem tudok tételekenni, — hogy ezen nemzetek gyöngítik, gyilkolják, olvaszák, — mellyel — lovagi fejedelmeket szerez — madarat fogathat, és melly érte — ha kifejlésének, betsületének, ditsőségének nem engedi útját állni, sőt ily kintsek hű pártolója utolsó tsepp véret ki-ontani mindég kész volt és mai nap és minden pillanatban kész volna és kész lesz.

Én azt szeretem hinni, fiatal fejedelmünk, ha látni és hallani akar, és egyedül saját velejének tanátsát követendi, és egyedül saját szive sugullása után indul, bizony mondok Magyar Ország Tekintetében Corvin ditső korát is homályba állitandja.

Igy látván a jövendőt, és bizván a menyei Végzésben, melly Nemzeteket valamint Fejedelmeket is hibáikért büntet ugyan, de

valamint lelkes népeket meggyilkolni nem enged, úgy tiszta erényu Uralkodókat is el-végre bizony leg-világosb malasztjával meg-áld.

Én, mi személyemet s alapítói jogomat illeti, a meg-változtatott alapszabályokat — mellyekkel kezdettől végig leg-kevésbé sem tudok meg-barátkozni, — ha nints menekülés s azokat parantsként tsakugyan el kell fogadni, vézró szízzel, de letsépelhetlen kedéllyel minden leg-kissebb meg-jegyzés nélkül el-fogadni, egyszer s mind azonban ünnepléses óvast teszok, hogy ajustum & tenacem propositi virum ditső elv szerint én a haza oltárára tett áldozatomnak kamáját azon pillanattól kezdve fizetni nem fogom ha tapasztalni volnék kéntelen, hogy adományom de facto — mert hiszen szép szavakra és ígéretekre én nem adok semmit is — más vágásba szorítottánk, mint arra, hogy mi a Magyar Académia eredete czéljával megegyez, és mely nemzet és fejedelem törvénye által megerősítetvén, fel is szenteltetett, mely szándékom szerént tudom örökösöm is betsületesen és hiven, eljárának, mikor aztán, ha ezen szomorú eset bizodalom és minden jó reményység daczára tán mégis bekövetkeznek — valamint Örökösöm az alapítólevél értelmében a megmérgezett Academiától járulékatunk elvonván, valami más hazai czélra fordítandjuk, mely czélt azonban saját magunk tüzendjük ki, — a foglaltosságtól mindenkit mást határozottan felmentvén és e tekintetben tsak anyagi erőnek fogunk engedni.

A T. Igazgatóság
hű szolgálja
Gróf Széchenyi István.

fentérintettek kegyes figyelembe vételével bölcs megfontolása tárgyává tenni és a nm. m. kir. kormányt odautasítani, hogy a megjelölt nagyobb birtoktesteket elidegenítés helyett telepítési czélokra használja fel.

Egyben még két további, a telepítési ügygyel szorosan összefüggő kérdésre kívánunk utalni, melyek orvoslása alispánunk évi jelentése fonalan szintén előadhatlan szükségét képez.

Évek óta tapasztaljuk, hogy Ó-Bessenő községének bolgárnemzetiségű, de vas szorgalma, igénytelensége és lakosságának által kiváló lakossága egész rajokat meneszt Bulgáriába, miután a község már régen túlnépes, lakossága jelenlegi területén megélni nem képes, és ősi szokásaihoz való makacs ragaszkodás, valamint nyelve és önállósági hajlama miatt más községekbe átmenni s a többi nemzetiségekkel összevegyülni semmiképpen nem akar. Ezen indokra véljük legalább visszavezethető azon sajnós tényre, hogy a múlt évben ismét 136 lélekből álló 45 család kelt utra Bulgáriára fel.

Ezen kívándorlási hajlam megszüntetésére, mit elérni eddig semmiféle hatósági intézkedés által nem sikerült, elkerülhetlenül szükségesnek tartanók, hogy Ó-Bessenő községének egy része kiltakoltassék, s vagy a község határának a szomszédos kincstári birtokok valamelyikének hozzácsatolása által, vagy egy új és egész külön bolgár község alapítása által a megélhetés nevezetknek e haza területén is biztosítottassék.

A második e helyt megemlített dőnek vélt kérdés a Gyurgyevóba telepített csángók jövőjének biztosítása.

Kötelességünknek tartjuk felszólalni ezen ügyben, mert ezen helyet telepítésre nemcsak mi tartjuk alkalmatlannak, de mindaz, ki a viszonyokkal csak némileg is ismerős.

Legyen szabad a mélyen tisztelt képviselőház tájékoztatása végett megemlíteni, hogy ezen telephely a Duna melletti posványok között — melyek még nyáron sem száradnak ki teljesen — oly mélyen fekszik, hogy még a legjobb töltések mellett is az árvíz veszélyének folyvást ki van téve; s a vízveszély itt annak borzasztóbb, mivel a legközelebbi magaslatoik is csak oly távolságban találhatók, — 6—7 kilométer — hogy az ott lakók a veszély bekövetkeztekor még életüket — annál kevésbé vagyonukat — sem volnának képesek megmenteni. — Hozzá járul ehhez, hogy hosszabb ideig tartó magas vízállás esetében az amugy is magas talajvíz a felszínig emelkedik, és Gyurgyevó utcáin források fakadnak. Hogy ez sem gazdaságilag, sem közegészségileg nem maradna pusztító vizsgálhatóság nélkül, kétségtelen. Különben a nedves talaj és élvezhetlen ivóvíz miatt ezen hely egészségi viszonyai az ottani telepítési orvos szakszereű indokolt véleménye szerint még száraz télen sem normálisok. Mindezek arra utalnak, hogy e hely község alapítására nem alkalmas, a mit különben a régi telepek sorsa is eléggé hebizonyított. Szükségesnek tartanók tehát, hogy az egész Gyurgyevói telep beszüntetésével a jelenleg ott elhelyezett csángók vagy a homoliczi magaslatoakra, vagy más alkalmas kincstári telepre áthelyeztessenek, még mielőtt azon telepek akár a kedvezőtlen egészségi viszonyok akár az árvízveszélyek által nagyobb veszteségeket szenvedtek. Ily irányu kegyes intézkedésekért tehát szintén esedezőnk.

Kelt Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1884. évi május hó 12-én és folytatva Nagy-Becskerek városában tartott rendes tavaszi közgyűléséből.

A megye közönsége nevében:

Tallian,

alispán.

HIVATALOS RÉSZ.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága

Állt 1884. évi május hó 12-én és folytatva több napon Nagy-Becskerek városában tartott rendes tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének kivonata.

A megyei árvaszék f. é. május hó 9-én 7739. sz. a. kelt véleménye a megyei összesített árvapénztárban kezelt árvatökek mikénti gyümölcsözletése tárgyában, mely vélemény szerint a megye alispánjának m. évi 12613. sz. a. kelt előterjesztésével szemben közgazdasági,

jövedelmi, vagyonbiztonsági és kezelési szempontokból az eddigi töke elhelyezést fentartandónak és így a megyei gyámhatósági szabályrendelet vonatkozó szakaszainak módosítását szükségtelemnek véleményezi.

Az állandó választmány többsége az árvaszéki véleményt pártolja, a kisebbség pedig azon külön véleményt jelentette be, hogy az ingatlanokra kiadott tökek záros — bár hosszabb határidő alatt — felmondandók, illetve behajlandók, és successive vagy földhitelezési záloglevelekre, állampapírokba, vagy az adóhivatalban helyeztessenek el gyümölcsözletésre.

Tekintettel az ügy fontosságára és pénzügyi kezelést érintő természetére, elnök a névszerinti szavazást rendelte el, melynek eredménye következő:

Az árvaszéki előterjesztésre és állandó választmányi többségének véleményére szavaztak:

Kovács Ágoston, Fuchs Sebő, Poroszkay Béla és Dázu Péter; ellenben az állandó választmány kisebbségének véleményére és egy a gyámhatósági szabályrendelet vonatkozó szakaszainak módosítására szavaztak:

Rónay Jenő, Mazur Sándor, Loga Traján, Isziráti Simon, Gál József, Lauka Gusztáv, Dr. Orsó Mátyás és Reiter Oszkár.

Szótöbbséggel elfogadtatván a kisebbségi vélemény a gyámhatóság és gyámhatósági eljárásra vonatkozó megyei szabályrendelet alábbi szakaszai következőleg módosítottak:

A 179. §. 1.-pontja kihagyatik és a 2.-pont 1.-, a 3.-pont 2.-vel jelezetlik.

A 182. és 183. §§-ok egészen kihagyatnak. A 184. ezentul 182. §. következőleg módosítottatik:

„Ha a nagykorúak kielégítése szükségessé teszi, a magyar földhitelezetnél elhelyezett tökek ideje korán felmondandók: 50000 frtnyi összeg pedig az esedékessé vált fizetések azonnali eszközölhetése végett mindenkor a n.-becskerekéi kir. adóhivatalban felmondás nélküli letétként elhelyezendők.“

A 185. §. egészen kihagyandó.

A 186. §. ezentul 183. §. következőleg állapítatik meg:

„A magyar földhitelezetnél elhelyezendő tökek gyümölcsözletése iránt az árvaszék köteles az 1884. évi 2422. számú belügyministeri rendeletben kimondott alapon a törvényhatósági bizottság jóváhagyásának fentartása mellett az intézeti igazgatósággal 3 évről 3 évre egyezményt kötni, melyben a fizetendő kamatok, a felmondási idő, az elhelyezési idő tartama, továbbá a bélyeg és kezelési költségek ki által leendő fizetése pontosan meghatározandó.“

A 187.—191. §§-ok kihagyandók.

A 192. §. 184. §. sorszámat kap.

A 193. ezentul 185. §. b) pontja kihagyatik.

A további szakaszok új sorszámmal jelölendők meg.

Határozatik továbbá, hogy a fenti értelemben módosított szabályrendelet hatálybalépésétől számított négy év alatt az 1877. évi XX. t. cz. 17. §-ában biztosított kivétellel az összes magán feleknél elhelyezett árvatökek olyképen felmondandók és behajlandók, hogy évenként azok negyedrésze legalább is befizettessék és a módosított szabályrendelet értelmében elhelyeztessék.

Jelen határozatunk oly felhívással közöltek alispánunkkal, hogy azt a szabályrendeletre nézve előszabott módon a legkiterjedtebben meghirdettesse, az árvaszékkel is közölje és a megyei hivatalos lapban közzé teendő szabályszerű 30 napi felszólamlási határidő elteltével a befolyt felebbezésekkel és észrevételekkel a nagyméltósága m. kir. belügyministeriumhoz megerősítés czéljából felterjessze.

E fennebbi ügyben beadandó felebbezések folyó évi július hó 20-ig fogadtatnak el.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága

f. é. június hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartván, és Főispán ő méltósága annak szükségét indokolván, mely alkalommal következő tárgyak vétettek fel:

Jelenlegi megyeháznak átúditása, az új épületeknek megfelelőleg 15,000 frt több kiadással jóváhagyatott s Pártost a tervnek ily értelemben egybeállításával megbizta.

Gyurgyevó községet érdeklő iratoknak történt átvételét tartalmazó küldöttségi jelentés tudomásul vétetett, a terület átvételével megbízott küldöttség, mely a tisztli ügyészszel kiegészítetett a terület mielőbbi átvételére felhivatott s egyben megbízottat ez alkalommal a megyei határt is megállapítani. Temesmegye felkérteik a megyei alapjaiból Gyurgyevó községet illető részét megállapítani s a Gyurgyevó községbe kirendelve volt helyhatósági biztost vissza hívni s tekintve, hogy Gyurgyevó község területének átvételével megyénk helyhatósági biztostának munka köre szaporodik, felkérteik aldunai kormánybiztos úr ő méltósága, miszerint oldala mellé még egy irnokot alkalmazzon.

Mokrin község képviselő testületének határozata, melyben a községi birtokkevek egybeállítására egy szakértő egyén alkalmazását 1400 frt évi fizetéssel mondta ki, véleményes jelentés tétel végett kikindai szolgabírónak kiadatik.

Főispán úr ő méltósága által a megye bizottságához áttelt közmunka és közkekedés ügyi minister úr ő nagyméltóságának f. é. május hó 23-án 684. eln. sz. a. kelt rendelete, a f. é. 57. számú felterjesztésre tudatja,

hogy a kerületi főmérnökök szervezete és hatáskörére vonatkozó szabályzat 10—11. ill. 5. §§-ai lényegileg tisztán administratív jelleggel bírnak és a törvényhatósági bizottságnak jogait és tekintélyét nem sértik, tudomásul vétetett.

Fölvívás

a „Délmagyarországi tanító-egylet“ t. cz. tagjaihoz és tanúgybarátaihoz!

Tisztelt Kartársak és Tanúgybarátok!

A délmagyarországi tanítók folytonos céltudatos és egyszersmind férfias törekvése bizonyára nagy hatással volt és van úgy általában a hazai-, de különösen a délmagyarországi nevelés- és oktatásügy fejlődésére és haladására. — Az eredmények e mellett tanuskodnak erősen. Visszatételek azon aránylag rövid időre, mióta a magyar közoktatási törvény meg lett teremtve, — tehát a tanítás és az iskola ujja születése óta. — elég feltűnően látható, mit lehet komoly akarattal és helyes érzékekkel elérni. — Ezen jelentékeny eredmény kétségkívül csakis az önálló szabad népiskolának tulajdonítható; de ez egyszersmind megszívlelésre méltó utmutató arra nézve is, hogy ezen szép eredmény mily uton és mely eszközök által értelet és érhető el. Még roppant nagy terjedelmű a parlagon heverő talaj a közoktatás terén, mely szántóvetőre vár; föl tehát! kik hivatalva vagyunk ezen parlagon heverő talaj felszántására, bevetésére! Ezen nagy és nem munka sikeres elvégzésére azonban csálhatatlan eszköz: higadt, komoly előrehaladás és a mi fő, erő s összetartás! — Ily módon már nem egyszerűen vált a látszólag lehetetlen — lehetővé. Ennek köszönhetjük az eddigi eredményeket is, és csupán ezen mód az, mely jövődében is a győzelmet biztosítja!

Tisztelt Kartársak és Tanúgybarátok! Ismét eljutottunk azon időponthoz, hogy ezen említett módot érvényre emeljük és érvényre emelni alkalmunk nyílik; eljutottunk oda, hol bebizonyítanunk kell, hogy nagyfontosságú hivatalunkért, valamint tanítói becsületünkért élünk és halunk. — Ezen lelkesülés által mintegy megmutatva, hogy érdemes és igaz fia vagyunk édes magyar hazánknak; elérkezett a XVIII. nagygyűlésnek ideje; azon gyűlés, hol közös tanácskozás és kölcsönös fölvilágosítás utján megállapíthatjuk azon utakat, módokat, czélokat és eszközöket, melyek biztos sikerhez vezetnek.

Csak közös eljárás vezethet közös eredményhez, s mert ez így van, a szükség megköveteli, hogy emellett nagy ülésen Főzülünk egy se hiányozzék; — annál is inkább, mivel a hivatott tényezők is mindent elkövetnek, hogy az ezen nagygyűlésen való részvételt a tanítóra nézve minél inkább megkönnyítsék és elősegítsék.

Tisztelt Kartársak és Tanúgybarátok! N.-Becskerek r. t. város már ezélt egy évvel hozott egyik határozata értelmében meghívta a „Délmagyarországi tanító-egylet“-et ez évi közgyűlésünk ottan való megtartására. — Ezen kitüntető és megtisztelő meghívás folytán a „Délmagyarországi tanító-egylet“ XVIII. nagygyűlést f. évi július hó 14., 15. és 16. napjain N.-Becskerek város vendégszerető falai közt tartja meg.

Ezen nagygyűlésre tisztelettel meghívatalnak az egylet minden tagjai, továbbá minden iskola- és tanítóbarát azon kérelem kíséretében, miszerint az illetők sziveskedjenek ebbeli szándékukat, avagy utazási kedvezményi, szabad lakás, vagy egyéb előnyök iránti igényöket a Nagy-Becskerekben, Baden Károly isk. ig. elnökléte alatt működő helyi bizottság által legközelebb a nyilvánosság elé hozandó módozatok betartásával bejelenteni.

Azon tisztelt Kartársak, kik a nagygyűlés alkalmával értekezni, illetőleg előadást, vagy felolvasást tartani szándékoznak, felkérteik, értekezésük címét és főbb pontjait legalább f. évi július hó 5-ig alulirt elnökségnek írásban beértesíteni.

Végül még felemlítjük, miszerint az egylet területén létező kir. tanfelügyelőségek, ugy szintén az alispáni és polgárnagyi hivatalok, a szokásos fuvar- és napidíjak kieszközölése czéljából szintén fognak megkeresetni, — s az eredmény annak idején közöz fog tétetni.

Tehát tartsuk szem előtt egyletünk jelégjét: „Bátran, gondosan és Istenben bízva — előre!“

Nagy-Becskerek város vendégszerető falai közt leendő barátságos találkozásig!

Hazaftas üdvözléssel!

Temesvár-Józsefváros, 1884. évi június hó 3-án.

A „Délmagyarországi tanító-egylet“ elnöksége:

Reitter Ferencz, Schaffer Károly,

egyl. titkár. egyl. elnök.

A marhajárlatokról.

(A jegyzői egylet figyelmébe ajánlván.)

Magyánk jegyzői egylete legutóbb tartott ülésén e kérdés is tanácskozás tárgyát képezte; nem ismerem ugyan a hozott határozatot, de e megyében a marhajárlatok kiadása körül észlelt tények késettnek arra, hogy e tárgyban nézeteket előadjam.

A világrt sem akarok ezzel a jegyzői egylet határozatának elébe vágni, vagy ha ez már megtörtént, az előttem ismeretlen határozatot bíráltni, csupán azt tartom, hogy e

kérdés sokkal fontosabb, mintsem czélszerű ne lenne annak alapos megvitatása.

A marhajárlatok a tulajdonjog és a marha egészségi állapotának igazolására szolgáló okmányok.

Kiadásuk előtt a járlat kiállításának mindeken előtt meggyőződést kell szerezni a tulajdonjogról. Ezt a marha tulajdonos igazolhatja a községi előjáróság valamely tagja által, ki az illető személyes viszonyait, különösen a kérdésben forgó jószágot ismeri; — vagy igazolja vétel útján szerzett tulajdonjogát a nevére átrírt járattal.

Természetesen, hogy ez minden kétely s a fél részről netalan elkövetni szándékolt csalás nélkül megtörténhessék, szükséges, hogy a járlat a jószággal összehasonlíttassék. — Ha pedig még az ideig járlat a jószágra kiadva nem lett volna, a tulajdonjogot igazoló községi előjáró vagy 2 községi tanúképes egyén neve mindenkor a járlati jegyzőkönyvbe bevezetve a kiállító jegyzőnek fedezésül szolgáljon.

A marha egészségi állapotának igazolása a földmivelés-, ipar- és keresk. miniszterium egyik rendelete értelmében 8 napra érvényes, s így 8-napról 8-napra lenne igazolandó; addig a járlat — ha a tulajdonos nem változik — egy éven át érvényes lévén, szükséges hogy a község területének vézmentessége — a járlat hátlapján minden 8 napban, illetve annyiszor a mennyiszor a jószág vásárra hajtatik, igazoltassék.

Ezért mindenkor szükséges a jegyzőnek a járlat kiállítása előtt a jószágot megtekinteni s ha csak legkisebb kétely a tulajdonjogot vagy egészségi állapotot illetőleg előfordul azt visszautasítva a törvényes lépéseket megtenni.

Nem szükséges fejtegetnem a kérdés fontosságát a vagyonbiztonság s állat egészségügy szempontjából. — A jegyző minden jószágot nem ismerhet, s hányszor történhetik, hogy egy becsületesen ismert községi lakos részére lopott jószágról kiállítja a járlatot, a nélkül, hogy jóhiszeműségűl egyébbel valóldható volna. Mig így ha a tulajdon jog kétségét kizárólag vagy szabályszerű járattal vagy a községi előjárónak a járlati jegyzőkönyv e czélra nyitott rovatában tett sajátkezü aláírásával igazoltatik, megszűnik vagy legalább is csökkenni fog a lehetősége a csalásnak.

Ezért e tárgyban indítványom a következőkben összpontosul:

1) Marhajárlat csak is a jószág megtekintése után adható ki; és pedig ha a kérdéses jószág a tulajdonos saját nevelése, vagy tulajdonjogának egy községi előjáró vagy 2 községi lakos, de büntetlen előéletű s becsületes jellemű egyén igazolása, s ez igazolásnak a járlati jegyzőkönyv erre nyitott rovatában sajátkezüleg tett aláírása mellett; — vagy ha a jószág vásárolt a vétel alkalmával vevő nevére átrírt s a jószág megszemlélése alkalmával teljesen egyezőnek talált járlat alapján adható ki.

2) Az előbbi pontból kifolyólag igen természetes, hogy a községi jegyző, ki különben is teendővel tülhalmazva van, nem szaladgálhat minden negyed órában az utcára járlat összehasonlítás végett, hanem minden község járlat forgalmához s a község nagyságához képest határozottan helenként egy vagy két napot, melyen járlatok kiadhatók, e napokon kívül a jegyzőnek is tiltva legyen a járlat kiállítása, csak is sürgős szükség esetén, midőn pl. a jószág más községbeli vevőnek hazulról adatott el, s a vevő a jószágot s ezzel természetesen a járlatot is elvinni akarja, engedtettsék meg.

3) Vásárokon kívül eladott jószágok járlatának átírása, csak is a járlatot kiállító község jegyzőjének engedtettsék meg. — Ez eléggé okadotolva van a számtalanszor előforduló lopások által, ha a jegyző nem ismeri az eladót, megtörténhetik hogy lopott, vagy hamis járlatot átrí, így ennek eleje lenne véve. Irassa át mindenki saját jegyzőjével járlatát, vásáron kívül egy a vásárok legnagyobb része odahaza történik.

4) Minden község vezessen ugynevezett vásári jegyzőkönyvet, melybe minden átírtas bevezetendő lenne. Ez igen fontos szolgálatot fog tenni a járlatok elvesztése esetén.

5. Mindezekből kifolyólag a jegyzők csakis saját községbeli lakosoknak állíthassanak ki járlatot. Ez által a rendőri szempontokon kívül az is elérhető lesz, hogy a lakosság nem lesz kitéve a jövedéki bírságolásoknak, mert tudni fogja, hogy az egyszerű átrírt járattal eladást nem eszközölhet, s igyekezni fog vásárra menetele előtt járlatát megújítani.

Ezek volnának e tárgyban indítványaim, igen örvendenék, ha ezzel a jegyzői egyletnek, vagy egyes kartársainknak szolgálatot tehetnek, mert e téren a rendszeres, szabályszerű s egyöntetű kezelésre égető szükség van.

Egres, 1884. évi május 30-án.

Ifj. Kotsis Ferencz.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Stefansföld, június 5-én.

Szeretett főispán úr ő méltósága 3-án ide érkezett, plébánosunknak feltűzendő a legmagasabb helyről nyert kitüntetés.

Ily ünnepélyt Stefansföld 1-százados fennállása óta még nem látott, mint főispán úr ő mélt. fogadtatása alkalmával.

Derék szolgabírónak a kerület, illetve a község határán 100, magyar, román, német és szerb ajku lovas banderium és 60 kocsival telt kü-

lönböző ajku publikummal, fogadta szeretett főispánunkat és lelkes szavakban adott kifejezést. Folytonos éljenzés közepette vonult be kíséretével szerény községünkbe egy impozáns diadal kapu át; a paplakhoz vezető gyalog uton jobb s balról az iskolás gyermekek s a Mária leányok foglaltak helyet, míg közepén Smicziklás Ludovica, itteni jegyzőnk szellemes leánya: a stefansföldi nők nevében egy szép csokrot nyújtott rövid de meghatározó szavakban át.

A paplak és község háza között egy emelvény állított fel, melyen az ezere menő ünnepélyesen öltözött nép előtt a szabad eg alatt, lett a rendjel a kitüntetettnek átadva, azt Kovács Agoston ő nagysága tűzte fel. Főispán úr lelkes szavakban adott magyar és német nyelven kifejezést plébánosunk érdemeinek s fogadatlása érti köszönetének, mit is lakosaink igen-igen lelkesen fogadtak.

Az ebéd alatt szinte üdvölvések között főispán úr részéről éltetett a király, 2-dik pohár a kitüntetettre, 3-ik főispánunk ő méltóságára, 4-ik Csávós jelen volt képviselőnkre, 5-dik Várady törvényes elnökre sat.

Végül poharat emelt ő mélt. az ünnepély rendező egyénekre (melynek óriás része nagyra becsült szolgábránkat illeti) és a stefansföldi nőkre, kiknek újabb köszönetét nyilvánította.

Az ebéd befejeztével lelkes éljenzés közepette indult ő mélt. el, s mi községünk határáig elkísértük, holis valamennyünkől szíveslyes búcsút vett.

Eljen Hertelendy főispán szeretetre méltóságával, tartsa soká az ég!

Lovrini vál. ker. június 3-án.

Örömmel ragadok tollat, hogy becses lapja olvasóit szeretett képviselőjeliünk báro Feodor Nikolics, két napi diadalmas körútról értesítsem.

Szombaton május hó 31-én Pészak közséje ünnepi díszit öltött. Daczára a munka időnek, számos választó polgár gyűlt össze a község házában honnan 67 kocsival s számos lovashaló álló banderiummal indult meg a menet, a Temesvár felől érkező képviselőnk fogadatlására, kit is a község házában bevárva, lelkesült éljenzés s zeneszó mellett kísérték be a községbe, hol megtartva nagy hatást keltett s gyakori éljenzéssel fogadott beszámoló és programmbeszédet.

Masnap reggel, e hó 1-én, már 7 óra előtt megindult szeretett képviselőnk Egresre, hol szintén mintegy 40-50 kocsi s díszes lovas csapat várta a határnál az érkezőket. A lelkesült éljenzés telőpontját érte, midőn a menet a községbe érkezve, a templom és község háza előtti téren várakozó, mintegy 1000 ember meglátta képviselőjeliünköt, ahol is őt ifj. Kotsis Ferencz üdvözölte.

Képviselőnk a szives fogadatlást megköszönve, hosszabb, nagy figyelemmel hallgatott beszédében fejlegyette a kormány s szabadelvű párt álláspontját, mely nagy hatást keltett beszédét gyakori éljen s setreasca kiáltások szakitottak felébe.

Majd egysékes s a községi iskolászék tisztelgését fogadta; ez után ismét megindult a menet, hogy átkísérje szeretett jelöltünket Szaravollára. Itt a programmbeszéd elmondása csak delutánra volt kitézve, midőn a választói körében megjelent képviselőt zájós éljen, zsviő s setreasca kiállításokkal fogadta a valóban nagy számmal összegyűlt választói közséje. A nagy hatást keltett beszéd után kocsiira ült az egész közséje s ekkor volt látható, mire képes a szeretet és tisztelt, melylyel választó kerületünk polgársága képviselőjeliünköt iránt viseltetik. Minden felcsillás nélkül egy beláthatlan hosszúságú kocsióra kísérté jelöltünket Szerb-Szt.-Péterre, melynek határánál Szt.-Péter közséje várt bennünket. A két közséje egyesített kocsióra pompás látványt nyújtott a szemlélőknek. Mintegy 200 kocsi, csaknem mindenike zászlóval díszítve, megrakva választókkal folytonos éljenzés között vonult be Szt.-Péterre, hol közel 2000 ember jelenlétében tartotta képviselőnk beszédét.

A német közséjében megjelent az épen itt időző gróf Szapary Géza ő excellentiája, ki szintén lelkes szavakban ajánlotta a választóknak Nikolics Sándort mint a szabadelvű párt díszes tagját.

Ezután az egész választó közséje elkísérté jelöltünket a grófhöz, kinek vendége volt.

2-án korán reggel pedig Perjámoson tartotta beszámoló és programmbeszédét.

Innen egy másik közséje következett, Lovrin. — Hova azonban — Pészak és Lovrin községéből kivonult díszes választó közséje — mintegy 55 kocsi kíséretében vonult be a menet. Csaknem 400-500 főnyi közséje jelenlétében tartott beszéd több ízben talált lelkesült éljenzésre.

Egy szemtanu.

Színház.

Prielle napok.

Voltakép briliáno; gyémántot érve minden óra, gyémánt minden szó, minden tekintet mit vele tölthetni, töle hallhatni, benne részesülni elég boldog valaki — hogy felfogja. Nézd azt a kívánatos ajkat, azt a jóságos mosolyt, azt az áldó fonséges madonnát. Kedves, ezerszeresen kedves művésznő: hozott Isten!

Gouverneur, c'est prévoir, tartja az én Napoleonom az az hogy Sáhym, és: Oser, c'est

avoir, teszi Gambettakint rögtön hozzá. Nos! lássuk Nagy-Becsereket!!

Mert rómat látni pápa nélkül, egy várost élet nélkül, az sem Róma, sem város még. Én megvallom nem a pápára, de a becsereki közönségre voltam a gavroche-ig kíváncsi. És imé, ismerem s állítom, hogy nem csalatkoztam.

Fel van verve a város, mely értelmű mozgások, alméködő suttagások. Qaerunt lucem. Hivatalos fogatok, fogatos batarok, lakk, frakk, klakk. Jon Prielle! ki a vasutra!

Thu Möriz, hast thu nicht gehört, wer san den . . . die jetzt kom? — die is ane grosse Sengerin, — motyogja két merkantil subancz mögöttem; nem is tudják, mily igazat fognak rá, s megtakarított szivarpenzükből bámulják tapsolják . . a világ első szavaló pacstáját.

Künn! a perronon vagyunk az az hogy bohó, hol még a punctum saliens? a perron jegy? Mar egy; ott benn vagy hogy künn annyi a szép nő, hogy a pénzügyminister jut eszünkbe, szanjuk nem a perron jegyért, hanem a nő nem: nem adóért. Mily sugarak hiába mily ingyen ígézet, bódító kísérlet torontáli búhaj. — Kár a Bega mellé.

Jegyükkel fegyverkezve lépünk át a pálya rubikonját. Keleti mozgalom mindenütt, mi élünkön a Mahdival. Ott egy ifju pár a pezső szerelem édesen öő sugaraiban olvad egybe; karba kar, ifju érzelmük himes, szüzes ártalanságával lopódik arcukra, egyek szívükben, gondolatukban, vágyukban, látni önmagukat, láthatni, hallhatni azt a ki maga a valódi érzelem; a ki megtantit kedvesnek, ellenállhatlannak, igaznak lenni; ki megmondja nekik látjátok: ez a vonalom az odaadás, a hűség . . . ez a szerelem. És hiszik, és érzik, tudják is. Prielle is mondja. —

Nyilik a coupé. Az én Máhdim gondolatnak egyik utolsója testesülve. Egy hosszú lélegzet, révedező pillanatok, s imádandó mosolyával áraszt el a kilépő diva, megkapó rokonszenvével, egyszerű fonségekben. Szeretünk kötelékébe jutott; egy nemesen erőző város elijé hódol, s rebegez szót: ö. ö! Nézd ezt a korával ifjodó lovatot, ki szívünk, agyunk, keblünk tiszta, szent ihletét önti ki, ki lelkünk méltó tolmácsa, kit ifjukori emlékek íres bővölete, malasztolt kegyelete fűz hozzá, kit költői lelkének magasztos tudata így szólaltat: te . . . te . . . ; kit humoros fringija cserben hagy, nézd hogy küzd e pillanat, e hatás megrázó indulatával, könny mosolyogó élénk hamis szemében, a szeretet szorongásával keresi a szót, beszél, beszél mond is a mit lehet; de a lélek tiltakozik, az a ki törtö könny itt az ég összes eközössása. Ezt érteni, érezni lehet csak, s a szellemek értik egymást. A hol a szív beszél, ott néma az ajk. Művésznő és költő hódol egy másnak, könnyűjök, mosolyuk ölelkeznek, kölcsönös imádatban egyesülnek. Et voluisse sat est.

És elkell ismerni, Nagy-Becsereker derék város. — Tud lelkesülni az aesthetica 3 egyése szerint. Daczára erős nemzetiségi török, a törhetlen hazafiság megszentelt érzete tör ki ha nemes a czél — még nemesebb lelkesedésének kohójából. Ahol egy kedves kék ruhás angyal, fáradságot nem ismervé repül Thalia nevében hívőket gyűjteni, igét hallgatni, szeretetre méltóságot szörni, a hol a megtisztelésnek ilyen Californiaja van, s a hol egy Prielle méltónak tartja fejedelmi kincseit elszörni, s végre, hol egy Lauka Gusztáv van, kétszeresen nemes terrenum.

Üdvözet e nemes közönségnek, a korát meghaladó lelkesedését, üdvözet az intézőknek, s üdv önnök kedves, forrón szeretett művésznő, ki hozzánk alá szállva a szeretetre méltóság paradicsomába, Olympoz, az élvezet berkebe vezettél. — Hozsanna!

Mi pedig kétékdő golyóhk tudjuk, hogy ez a romlottul hirhadt Nagy-Becsereker mily nagybecsü kereke a Muzsának. Sapientia sat.*

Tukoray.

Május 10-én, a Prielle Kornelia első felléptül: Női harcz, vagy Párbaj a szerelemben. Amint ünnepelt művésznők a szinpadon megjelent, vers és vírázgapor fogadta, taps és éljenek között. Csakhamar azután egy halvány selyem kék szallaggal csokrozott, nagy rózsakoszorú repült lábaihoz. — Szerepében egyesíté mindazokat a művészi tulajdonokat, melyek őt hazánk első művésznőjévé emelték. A többi szereplők: Szombafalvy Anna, Saághy, Krémer Sándor, Szerémfalvi szinte kellő bizonyosságot szolgáltatott correct és beváló játékokról. A vendég művésznőt többször kihívták és megtapsolták, a többiek is kellő elismerésben részesültek. — a.

HIRHARANG.

* Tallián Béla, megyénk alispánja hivatalos utjából szerencsésen visszaérkezett székhelyére.

* Halálozás. Általános megdöbbenést és mély részvételt keltett városunkban azon szomorú hír, hogy városunk egy leg-

* Meghagytuk egy mélyen érző kebel lelkesedtségének sorait még ott is, a hol azok személyüket érintik nemesek azért, mert személyüktől eltérve, e magasztos ünnepély hangulatának megfelelnek, hanem azért is, mert igaz visszhangjai műszerető közönségünk elismerésének és méltánylatának. Szerk.

tevékenyebb tagja, Popovits-Péti Sándor, nagybirtokos a halál ridég keze ez árnyékvilágból kivette. A boldogult közéletünk város és vidék szerete ismert veterán harczosa volt. Egy emberöltő óta ismerjük őt mint a közügyek fáradhatlan munkását, ki követve keble legjobb meggyőződését, véleményét baráttal, ellenséggel szemben egyaránt tartózkodás nélkül kimondá. Képzett-sége, szorgalma és a közélet mezején eltöltött számos éven át szerzett gazdag tapasztalatai szavának mindenkor súlyt kölcsönöztek. — Béke hamvainak! A gyászjelentés a következőleg hangzik: „Alulírottak a fájdalom legmélyebb kifejezésével jelentik a felejt-hellen férj, a legkedvesebb apa, bátya és nagybátya Popovits-Péti Sándor, földbirtokos, Torontal megyei és Nagy-Becsereker városi képviselőnek, életének 57. évében, hosszas szenvedés után, folyó évi június hó 10-én, d. u. 1 órakor történt gyászos elhunytat. A boldogultnak hült tetemei f. évi június hó 12-én, d. u. 3 órakor, fognak a g. kel. egyház szertartásai szerint a varalljai templom udvarában, a család sírjában, örök nyugalomra tetetni. Béke hamvainak! Nagy-Becserekeren, 1884. évi június 10-én. Popovits, szül. Györgyevics Julianna, neje. Popovits Fülöp, Popovits Szilárd, fia. Popovits Natália, Olga, Milica és Maria, leányai. Vujits, szül. Widulovits Hermina, nővere. Vujits Anasztázia és Maria, Petrovits Danicza, unokahugai. Petrovits Sándor, unokaöcs.”

* Halálozás. A következő gyászjelentést tettük: Alulírottak a fájdalom legmélyebb kifejezésével jelentik a felejt-hellen nő, a legkedvesebb testvér és rokonunk, Szabó Sandorné, született Riedl Ilonának, életének 22-ik évében, hosszas szenvedés után f. évi június hó 6-án, reggel 6 órakor történt gyászos elhunytat. A boldogultnak földi maradványai folyó évi június hó 7-én, szombaton, delutáni 5 órakor fognak a rom. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent miséidőzet pedig f. évi június hó 9-én, hetfőn, deléltől 9 órakor fog a rom. kath. főegyházban az egék urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! N.-Becserekeren, 1884. évi június hó 6-án. Szabó Sándor, mint férj. Szabó Imre, mint após. Szabó Imre, Szabó Lajos, Szabó Kálmán, mint sógorok. Micskey Kálmán, szül. Szabó Mariska, Magay Lajosné, szül. Szabó Ilona, mint sógorinők. Riedl Ignác, mint atyja. Riedl Ignác, szül. Jeszenszky Paula, mint anyja. Jeszenszky János, mint nagyatyja. Hanzulovics Józsefné, szül. Riedl Etelka és Riedl Lajos, mint testvérek. Igaz szívűből osztozunk barátunk mély fájdalomában.

* A minő érdekek szoktuk olvasni lapjainkban, a lovagias és tisztességes elvharczokról és part küzdelmekről szóló tudósításokat, épen olyan undort érzünk keblünkben az olyan rágalmak és aljas inszINUACIÓK olvasásakor, melyek nem a közönség tájékozottságát és a közügy érdekében bocsátatnak világgá, hanem a névtelenség álarcza alá rejtözött gyáva orvtámadók által azért közöltetnek, hogy e komisz part manovre által az illetőtől, hu embereit, barátait, tisztelőit és támogatóit elidegenítsék és elcsábítsák. — Ilyen aljas rágalom és inszINUACIÓ jelent meg egyik pesti lapban, N.-Becsereker városa egyik közszertetben és tiszteltetben élő bizottsági tagja, városi képviselője, dr. Demkó Pál ügyvéd ellen akkor, mikor őt városunk polgárságának és többi választóinak zóme, a legmagasztosabb bizalomra méltatva — képviselőjelöltül csaknem egyhangulag kiállította. Városunk éltebb közönsége tüzetesen ismeri azon affairét, melyben képviselő jelöltünk ezeltől m. e. husz évvel szerepelt, de azt sem felelte el: hogy abból dr. Demkó Pál erkölcsileg megtámadhatlanul jutott azon közszertetbe és tiszteltetbe, mely őt mai napiglan sértetlenül övedzi. Még csak annyit jegyzünk meg, hogy a névtelen besztelenkedő, a ki azt beküldte, s a „Függetlenség”, mely azt közölte, egészen méltók egymáshoz.

* Kis Antal kumándi községi magyar tanító, f. hó 5-én eljegyezte Ripczó János török-bececi kántor leányát Ripczó Róza kísasszonyt.

* Az új ötvenesek. A cs. és kir. közös pénzügyminiszterium, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával, valamint a m. kir. kormánnyal egyetértőleg, 50 o. e. forintról szóló államjegyeknek új alakban kiadását és jelenleg forgalomban levő 50 o. e. forintról szóló államjegyek bekívánását és bevonását határozta el. Az új 50 frtos államjegyek kiadása 1884. évi május 13-án kezdődött meg. Leírásuk a következő: Az 1884. évi január hó 1-ejéről keltezett 50 forintos államjegyek 170 mméter szélességű és 110 mméter magasságú alakkal bírnak. Mindkét oldalán szürkés kék és barna színnel vannak nyomtatva, vízjel nélkül készült sárga széles papíron, az egyik oldalon német, a másikon magyar államjegyszöveggel. A barna alnyomat és a szürkés kék jegykép is egyenlő nagyságban 162 mméternyi szélességgel 102 mméternyi magassággal bírnak, úgy, hogy a jegy nyomtatás nélküli 4 mméter szélességű papírszállal van körülvéve. A szürkés kék színnel nyomtatott jegykép mindenkéltől egy, a kép közepén fekvő íráslemezről áll, mely ő felsége I. Ferencz József császár és királynak a szemléltől jobbra forduló arczélü, terményfűzerekkel díszített érem-alaku arczképével van koronázva. Az íráslemez 4 gyermekalak veszi körül, melyek közül a balra ülő a kereskedelmet, az e felett álló a földművelést, a jobbra ülő a bányászattal és az e felett álló az ipart jelképezi.

A jegy felső szögletében, az álló alakok mellett, egy-egy kör alakú mező van, melyben díszítvények által körülvéve, az arabis „50” számjegy világos színben, sötét guilloche rajzolon látható, míg ugyanezon számjegy, de sötét színben, világos guilloche-rajzolon, díszítvényes kerettel körülvéve, a jegy alsó szélénél közepén mutatkozik. A kereskedelmet és földművelést jelképező fiugyernek alakoknak ülőhelyül szolgáló talapatok közepén sötét antiqua írással világos alapon a szokásos szöveg foglal helyet. A m. kir. pénzügyminiszter ezen államjegyek forgalomba hozatala alkalmából a következő szabályzatot bocsátotta ki: 1. Oly 50 frtos államjegyeket, melyeknek állapotából kitűnik, hogy azok szándékosan lettek megváltoztatva, az állami pénztárak és hivatalok fizetés gyanánt nem fogadjanak el, hanem kötelesek azokat valódiságuk megállapítása és az előállítás és kezelési költségek megtérítése mellett, kicserélés végett a m. kir. központi állampénztárnak, ez pedig a cs. és kir. közös pénztárnak Bécsbe beküldeni. 2. A jelenleg forgalomban levő s 1866. évi augusztus hó 24-ikéről keltezett 50 o. e. frtról szóló államjegyek 1885. évi május hó 31-éig még valamennyi m. kir. állami pénztárnál és hivatalnál fizetéképp elfogadandók. 3. 1885. évi június hó 1-jétől egész 1886. évi május hó 31-éig a bevonandó s 1866. évi augusztus hó 25-ikéről keltezett 50 o. e. frtról szóló államjegyek a magyar korona országában fizetéképp nem csak a m. kir. központi állampénztár által Budapestben, ellenben 1866. évi június hó 1-jétől kezdve már ez által sem fogadhatnak el; kicserélésre azonban ezen határnápig a kicseréléssel megbízott összes állami pénztárnál és hivataloknál elfogadhatnak. 4. 1886. évi június hó 1-jétől kezdve a bevonandó 50 forintos államjegyek csak a kicserélés végett fogadhatnak el és pedig a magyar korona országában e végől is csak a központi állampénztárnál, a Zágrabban levő állampénztárnál s a külön hirdelmény útján később megjelölendő kir. adóhivataloknál. 5. 1888. évi június hó 1-jétől kezdve 1889. évi május hó 31-dikéig a bevonandó 50 forintos államjegyek kicserélése már csak a cs. és kir. közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő s szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodvány alapján fog megengedtetni. 6. 1889. évi május hó 31-ike után beadott folyamodványok alapján a bevonandó 50 forintos államjegyek többé sem be nem váltatnak, sem ki nem cserélhetnek.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1884. évi május havi forgalomkimutatása

I. Takarékpénztári betételek frt kr	
állása 1884. április végével	448876 71
betételek május hóban	24681 42
Összesen	473558 13
visszafizetések május hóban	17358 59
állása május végével	456199 54
II. Folyó számlai üzlet	
tevőleges egyenleg ápril végével	142556 95
kiadások május hóban	14637 10
Összesen	157194 05
visszafizetett május hóban	18135 —
tevőleges egyenleg május végével	139059 05
III. Leszámítási üzlet	
a) bankváltók	
a tárcza állása ápril végével	355227 82
leszámítottatott május hóban	117636 32
Összesen	472864 14
visszafizetett május hóban	77987 88
a tárcza állása május végével	394876 26
b) hitelegyleti váltók	
a tárcza állása ápril végével	6140 —
leszámítottatott május hóban	155 —
Összesen	6295 —
visszafizetések május hóban	170 —
a tárcza állása május végével	6125 —
IV. Előlegezések	
értékpapírokra	
állása ápril végével	8198 50
kiadatott május hóban	400 —
Összesen	8598 50
visszafizetések május hóban	298 —
állása május hóban	8300 50
V. Ingatlan kölcsönök	
állása ápril végével	33663 93
visszafizetések május hóban	1422 —
állása május végével	32241 93
VI. Pénz-forgalom	
készpénz egyenleg ápril végével	43638 57
bevételek május hóban	254956 01
Összesen	298594 58
kiadatott május hóban	295692 12
egyenleg május végével	2902 46
VII. Betéti levelek	
betételek május hóban	4000 —

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTÉR. *)

Nyilatkozat. Alulírottak ezennel kinyilatkoztatjuk, miszerint Dr. Nyáry Ferencz és Piechl Antal urak közt fölmerült becsületi ügy, lovagias uton elintéztetett.

Kelt Nagy-Becserekeren, 1884. június 8-án.

Botka József, Steyskal Károly, főhadnagy, szádos. Weisz Manó, Veskir, ügyvéd, főhadnagy.

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerk.

4906. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (227-1.1)

Ezennel közhírré tétetik, miszerint több helybeli 2588, 574, 501, 1905, 1505, 1838, 1962, 1834, 1920, 1115, 765, 766, 7, 814, 1498, 892, 1313, 2037, 2036, 2038, 606, 499, 532, 1152, 546, 76, 491, 289, 264, 1195, 1207, 1214, 1226, 1221, 1225, 1209, 1255, 1258, 9, 1260, 1284, 771, 1921, 313, 1839, 1000, 955, 960, 683, 988, 992, 1001, 1013, 1027, 1032, 1044, 833, 1071, 1056, 1090, 1144, 668, 2072, 2075, 2290, 2308, 2343, 2354, 2355, 2436, 2458, 1798, 1804, 1803, 1809, 1965, 1939, 1887, 1880, 1859, 1787, 1764, 1759, 1754, 1750, 1720, 1716, 311, 691 és 1530 ház szám alatti lakosoknál hátralékos állami és községi adó, illeték, bélyegcsontítás és hadmentességi díj fedezése végett lefoglalt többféle butorok, 32 kocsi, 67 hect. buza, 10 hect. 8 lit. kuhoricza, 6 varrógép, 1 hintó, 4 zsák liszt, 8 pár csizma, 4 drb. juh folyó évi **junius 17-én** és **19-án** d. e. 9 órakor a városház épület előtt nyilvános árverés útján eladni fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1884. évi május hó 26-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

1130. sz. ki. 1884. (223-1.1)

Arlejtési hirdetmény.

Melylel N.-Becskerek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, miszerint a tekintetes vár, képviselő testületnek határozatával elrendelt a gymnasiális épületre szükséges téli ablakok beszerzése tekintetéből f. évi **junius hó 14-én**, d. e. 9 órakor, a városházi épület II. tanácsnoki irodában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési vállalkozni szándékozók 30 frtnyi bántalpenzzel ellátva ezennel meghivatnak.

A feltételek és költségvetés a hivatalos órák alatt a városházi épület II-ik tanácsnoki irodában naponta megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken, 1884. évi június hó 4-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Hirdetmény. (224-1.1)

N.-Becskerek város polgármesteri hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1884. évre szerkesztett és a helybeli tekintetes kir. adófelügyelőség által átvizsgált és helyesbített házostály, házbér és a kereseti adó I. és II. osztályú lajstromai a vár. alszámvevőszéki irodában 8 napig vagyis a. f. évi június hó 9-től f. é. június 16-ig betekintetés végett kitéve leendnek: mely idő alatt minden adóköteles az adótetele ellen netán intézendő felszólamlását írásban ezen város tanácsánál benyújthatja.

Kelt N.-Becskereken, 1884. évi június hó 5-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

1848. szám 1884. (213-2.2)

Pályázati hirdetmény.

Dolác községében üresedésben lévő jegyzői állomásnak választás utáni betöltésére f. évi június hó 14-re kitűzött határnapot, az ugyanaz nap megtartandó országgyűlési képviselő választás folytán, — a már f. évi május 12-én 1848. szám alatti pályázati hirdetményben közölt feltételek mellett, — f. évi **junius hó 17-dik** napjának d. e. 10 órájára, elhalasztom.

Miről a pályázni óhajtok ezennel értesítettnek. Bánlakon, 1884. évi május hó 30-án.

Dániel,
szolgabíró.

3238. sz. I-1884. (200-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Megeye bizottsági közgyűlés által 58-1884. sz. alatt hozott határozatával megerősített községi képviselő testületi határozattal újonnan szervezett segédjegyzői állomások betöltése végett ezennel a pályázat kiíratik azzal, hogy a pályázni kívánók képesítési bizonylataik mellett az e vidéken divó szerb, német, román, különösen pedig a hivatalos magyar nyelv birását — beszédben és írásban — okmányilag igazolni kötelesek és pályázati folyamodványaikat a választást megelőző napig a pancsovai szolgabírói hivatalnál benyújtsák.

A betöltendő állomások következő javadalommal vannak összekötve:

1. **Franczföld** német ajku községben egy jegyzősegédi állomás 240 frt évi fizetéssel.
2. **B.-Ujfalu** román és szerb ajku községben két jegyzősegédi állomás, egyenként 400 frt évi fizetés, 60 frt lakbér, 2 öl fa, esetleg 20 frt váltáság.
3. **Dolova** román és szerb ajku községben egy jegyzősegédi állomás 360 frt évi fizetés és 60 frt lakbér.
4. **Jabuka** német és román ajku községben egy jegyzősegédi állomás 200 frt évi fizetéssel.
5. **Glogon** német és román ajku községben egy jegyzősegédi állomás 240 frt évi fizetéssel, 8 méter lágyfa, természetbeni lakás és 800 \square kertföld.
6. **Végre Szeverin** szerb községben egy írnikai állomás 240 frt évi fizetéssel (itt megjegyeztetik, hogy a képesített előnyben részesítettik).

A törvényben előírt választás az illető község házában és pedig:

Franczföld	1884. évi július hó 1-én ,
B.-Ujfalván	" " " " 2-án ,
Dolován	" " " " 3-án ,
Jabukán	" " " " 7-én ,
Glogonban	" " " " 8-án ,
Szeverinben	" " " " 9-én ,

délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Pancsován, 1884. évi május hó 20-án.

Radosavlyevic,
szolgabíró.

Orvosi bizonylatok

„Margit-“

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomornyálkahártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savanyú dúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledő szervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübl-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Torok-, gége-, légző- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledő idült hurutját szintegy osztatja, mint a sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétly Károly Seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübl vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledő szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübl- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és legrégibb **Görbersdorff** „Margit“-forrás gyógyhatás-gatottabb tündöbetegek klimatikus gyógyintézet ről. — Sok oldala legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Margit“-forrás gyógyvíz- alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatta érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

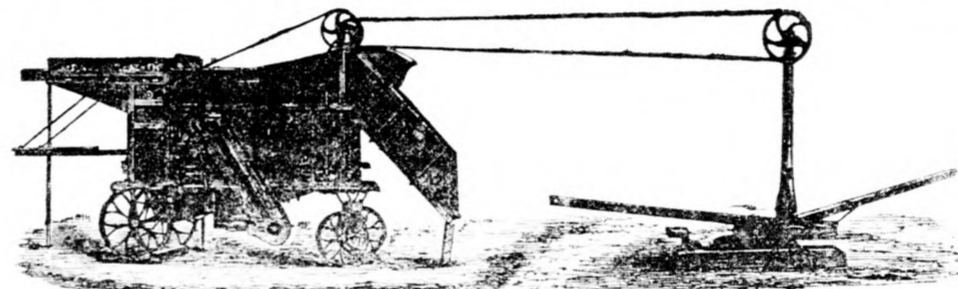
Görbersdorff, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos **ÉDESKUTY L.** magy. kir. udvari szállító-főraktár nál Budapesten.

Kapható azonkívül minden gyógyszerárban, fűszer-kereskedésben, szállodában és vendéglőben.

DAUN GYULA, N.-Becskereken,

mint

Clayton és Shuttleworth-féle

gazdasági gépgyárak képviselője,

ajánlja a legjelesebb

gőzmozgony- és cséplőgépeket,

valamint dusan berendezett

RAKTÁRÁT:

járgányos cséplők,

rosta, trieur és mindennemű gazdasági gépeket

a legjutányosabb áron; ∞

továbbá :

gépi szükségleteket,

és pedig:

angol gépszij, rostalap, tömitő anyag, mézganeműek, dobsin, kazáncsövek stb.

(154-9)

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁI.

25-ik szám.

Csütörtök, június 19-én.

Melléklet a „Torontái” 1884. évi 24-ik számához.

2949. sz. 1884.

(220—1.1)

Arverési hirdetmény.

Az államkincstár végrehajthatónak, Petrovits Stefan kis-toraki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 50 frt pénzbüntetés, 1 frt tanudij, 20 frt 80 kr. végrehajtási már megállapított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a n.-becskereki kir. törvényszék területén lévő. Kis-Torak község határában fekvő, a 623. sz. tjkben A. I. 1—8. sorsz. a. foglalt fel urbéri telek háromnegyedének egy harmadrésze 896 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1884. évi július hó 28-ik napjának, délelőtt 10 óraja, Kis-Torak község házában tuzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 89 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet, 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39425/1. m. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a n.-becskereki m. kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az ezen arverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál Nagy-Becskereken a megye házában és Kis-Torak község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1884. évi ápril hó 16-án tartott ülésében.

1822. sz. hg. 1884. **Pályázat.** (202—3.3)

Az ó-bébai közbébai állomásra megüresedés folytán ezennel pályázat nyitattik. — A választás f. évi június hó 6-án, d. e. 9 órakor fog Ó-Béba község házában megtartatni. — Ezen állomással összekötött évi fizetés 90 frt o. ért. és azonkívül minden szülés után 1 frt látogatási díj. — Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni ohajtanak, hogy a törvénynek megfelelő felszerelt fegyveranyagait a választást megelőző napig alulírt szolgabíróhoz betérjessék.

T.-Kanizsán, 1884. évi május hó 16-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

1950. és 1951. sz. 1884.

(222—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. e. f. törvényszék, mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a n.-becskereki ágostai hitvallású protestáns hitközség végrehajthatónak, Gal Janos végrehajtást szenvedő elleni 190 frt tőkekövetelés és jár., ugy csatlakozás folytán Eckstein Samuel 780 frt 83 kr. tőke és jár. iránti követelése kielégítési ügyében a nagy-becskereki kir. tszék területén lévő. Nagy-Becskerek városában fekvő, 764. sz. tjkben A. I. 1358. r. és 832. öi. sz. alatt foglalt Gal Janos és neje, szül. Ruman Katalin tulajdonul felvett egész ház és tartozékaira az árverést 1672 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1884. évi június hó 17-ik napján, délután 3 órakor, ezen kir. e. f. tszék tkkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 167 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-becskereki kir. e. f. törvényszék telekkönyvi osztályának 1884. évi március hó 5-én tartott ülésében.

4495. sz. 1884.

(219—1.1)

Arverési hirdetmény.

Csemáné, szül. Labath Maria tót-aradáci lakos végrehajthatónak, Salamon Márton tót-aradáci lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 207 forint tőkekövetelés és ennek 1881. évi január 25. napján járó 6% kamatai, 8 frt 50 kr. perbeli, 63 frt 71 kr. végrehajtási, a hagyaték tárgyalásánál felmerült 13 frt 90 kr. már megállapított, valamint jelenlegi 23 frt 40 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a n.-becskereki kir. tszék, a nagy-becskereki kir. bíróság területén lévő, Tót-Aradác községben, illetve határában fekvő, a 129. sz. tjkben A. I. (254., 255.) r. és 118. öi. sz. a. foglalt ház, háztér és kertnek felerészére 400 frtban, — az ugyanitt 1645. s. sz. alatt foglalt pótkertnek felerészére 65 frtban — és az ugyanezen község határában fekvő a 357. sz. tjkben A. I. 633., 743. (902., 903.) és (1391—1393.) r. sz. a. foglalt egész urbéri negyed részére 880 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1884. é. augusztus hó 7-ik napjának, d. e. 10 órakor, Tót-Aradác község házában tuzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frt, illetve 6 frt 50 krt és 88 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt

igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. é. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedte napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 8% kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án, 39445/1. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a n.-becskereki kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az ezen arverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál N.-Becskereken a megye házában és tót Aradacz község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt a n.-becskereki kir. e. f. törvényszék tkkönyvi osztályának 1884. évi május 24-én tartott ülésében.

1560. sz. p. 1884.

(225—1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. bíróság 589/1884. p. sz. végzése által a titeli kir. kincstári uradalom végrehajtató javára, Idvor község ellen 560 frt tőke, ennek kamatai és eddig összesen 39 frt 91 kr. perbeli költség követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróságnál lefoglalt és 540 frtra becsült 60 öl tuzi fa, 1 bika és 4 öl réti szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1560. polg. 1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Idvor község házában leendő eszközésére 1884. évi június 16-ik napjának, délelőtti 10 óraja határidőül kitzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlaszon, 1884. évi június hó 4. napján.

Turmann Béla.

kir. bírósági írnok mint b. kiküldött.

Ó VASAT,

ugy mint el nem égetett öntvényföredékeket (zománczozott edények kizárva), vessző- és a bronzmaradékokat, pléheket stb. a legmagasabb árért vesz

Az elárverési kezeléség**Nándorhegy.**

(Ferdinandsberg.)

(204—3.3)

Dániel a mi követünk,
Benne bizunk és reménylünk,
Éljen hát Dániel Ernő,
Áldja meg a jó teremőt!

Éljen Dániel!

Éljen sokáig!

nyersz pályadíjat; te várur vagy, mert várat bírsz és várban lakol; te politikus, törvénytudó, keresztény — bárha a valással nem sokat törődöl, — s ezeken fölül isten tudja, még mi minden vagy; s így, hogy általad könnyebben megértessem magamat az itt felsorolt minőségekhez alkalmazva fogom a házasságot neked magyarázni.

s a própajátékokat más szereplő végzi el.

Ha mint gazda akard megtudni: mi a nő? megmondom azt is.

Meleg ágyba való virág, melyet folyton művelni kell.

Ha mint várur akard a nőt ismerni: a nő maga egy vár, mely az ostromlókat maga csalogatja a támadásra.

tnai. Majd ha lesz alkalmam személyes találkozásra, élő szóval fogom bővebben elmondani nézeteimet.

Addig is isten áldjon meg! Gondolkozz még kissé az úgyról, hogy ne találjon készületlenül a házasság élet vihará.

Üdvözlő hű barátod **Ferencz.**

4906. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (227—1.1)

Ezennel közhírré tételik, miszerint több helybeli 2588, 574, 501, 1905, 1505, 1838, 1986, 1962, 1834, 1920, 1115, 765, 766/7, 814, 1498, 892, 1313, 2037, 2036, 2038, 606, 499, 532, 1152, 546, 76, 491, 289, 264, 1195, 1207, 1214, 1226, 1221, 1225, 1209, 1255, 1258/9, 1260, 1284, 771, 1921, 313, 1839, 1000, 955, 960, 683, 988, 992, 1001, 1013, 1027, 1032, 1044, 833, 1071, 1056, 1090, 1144, 668, 2072, 2075, 2290, 2308, 2343, 2354, 2355, 2436, 2452, 1708, 1804, 1809, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100.

Orvosi bizonylatok

„Margit-“

322. sz. b. v. k. 1884. (226—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tételik, miszerint a tekintetes n.-beeskereki e. f. kir. tszék tkönyvi osztályának 1874. évi 9450. sz. alatt kelt végzése folytán a n.-beeskereki kir. kincstari uradalom részére, Gruin Arsenál (Acza) helybeli lakosnál 1262 forint 41 1/2 kr. és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1875. é. január hó 28-án lefoglalt, 945 frtra becsült 10 drb tehéntől, lovak és kocsiokból álló ingóknak helyben, végrehajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1884. évi **junius 18-ik** napjának, délelőtti 8 órára tüzelt ki.

Együttal felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, de a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőlegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1884. évi junius 3-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

3541. sz. I—1884. **Pályázat.** (228—3.1)

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának a f. évi május hó 12-én és folytatva tartott rendes tavaszi közgyűléséből 492. kgy. 7921. 1884. sz. a kibocsátott intézvénye folytán: Dolova szervezett községben a leköszönés folytán üresedésbe jött orvosi állomásra a pályázat ezennel kiíratik s a választás idejéül 1884. évi **július hó 21. napja**, d. e. 10. órája, ott a község házához kitűzetik.

Felhívtnak tehát mindazon orvos tudor urak, kik ezen állomást elnyerni óhajtnák, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait alólirhoz, a választási megelőzőleg legalább is 2 nappal előbb nyújtsák be.

Ezen állomással a törvényhatósági bizottság által megállapított következő javadalmazás van összekötve:

1. évi fizetés 800 frt — kr.,
 2. szabad lakás kerttel; — frt 20 kr.,
 3. nappali látogatási díj — frt 40 kr.,
 4. éjjeli — frt 40 kr.,
 - hét éven alóli gyermekeknél a fenti díjnak fele fizetettik.
 5. bizonyítványért 2 frt — kr.
- (kivéve a hivatalosokat, melyek díj nélkül állítandók ki).

A községi lakosok, kiknek száma körülbelül 6000 lélek — szerbek és románok lévén — ezen nyelvek egyikének tudása — mi okmánnyal igazolandó — megkívánatik, esetleg ezen minőségnyelvel bíró pályázó elsőbbségben részesül.

Pancsován, a szolgabírói hivatalnál 1884. évi junius hó 4-én.

Vizkelety,
t. szolgabíró.

Hirdetmény. (210—3.2)

A nagyméltóságú magyar kir. közmunka és közlekedésügyi ministeriumnak 15570. ex 1884. számú rendeletével a Berzava töltéseihez Tolvadia község határában elfoglalt területekre nézve a kisajátítási eljárás engedélyeztetvén az 1881. évi XLI. t. cz. 33. és következő §-ában körülírtott bizottsági eljárás folyó 1884. évi **junius hó 28-ik** napjára, d. e. 10 órai kezdettel, Tolvadia község házához oly kijelentéssel tüzetik ki, hogy a Torontálmegyei közigazgatási bizottság által e czélra kiküldött bizottság a kisajátítási terv fölött akkor is érdemileg határozand, ha a fentebbi eljáráshoz az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási terv és összeírás fentebbi határidőt megelőzőleg Tolvadia község házában 15 napon át közzsemlére kitételik.

Kelt N.-Beeskereken, 1884. évi május hó 29-én.

Rónay,
mint bizottsági elnök.

2950. sz. 1884. (221—1.1)

Arverési hirdetmény.

Az állam kincstár végrehajtónak, Keresztes Péter, m.-ittebei lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 4 frt pénzbüntetés és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a n.-beeskereki kir. tszék, a n.-beeskereki kir. járásbírósg területén lévő, M.-Ittebe községben Keresztes Péter tulajdonán felvett feleresére 327 frt 17 krban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1884. évi **július hó 21. napjának**, délelőtti 10 órája, M.-Ittebe község házában tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 32 frt 72 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án, 39425/I. m. sz. a kelt rendeletben előírt módon a n.-beeskereki magy. kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkönyvi hatóságnál N.-Beeskereken

a megye házában és M.-Ittebe község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt a n.-beeskereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1884. évi ápril 16-án tartott ülésében.

Pályázati. (214—2.2)

Rudolfsnad községében jegyzői irnoki állomás rendszeresítettvén, annak betöltésére ezennel pályázat kiíratik azzal, hogy a képviselőtestület által megejtendő választás folyó évi **junius hó 15-dik** napjára kitűzetik.

Ezen állomással következő járandóságok vannak összekötve.

1. A község részéről évi 200 frt fizetés, szab. lakás.
2. A jegyző részéről ingyen élelmezés.

Pályázni óhajtok felhívtnak, hogy kellően felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig alólirott előjáróságnál benyujtsák.

Megjegyeztetik, hogy minden pályázó okmánnyal a magyar és német nyelvbeni jártasságát kimutatni köteles, és a megválasztott irnok a jegyző rendelkezése alatt áll.

Kelt Rudolfsnaden, 1884. évi junius hó 1-én.

Kirchner,
jegyző.

Wagner,
bíró.

Figyelemre méltó!

Roborantium (haj és szákhámozó essentia) tudományi alapon és többszörös sikeren nyugvó szer fejkopaszolás, hajkihullás, korpaképződés és hajszűrés ellen. Az egyedüli szákhámozó és erősítő szer, mely tényleges eredményeket képes felmutatni. A Roborantium erősítő és életető tulajdonságánál fogva biztos gyenge emlékező tehetőség és fejfájásoknál. Eredeti üvegenkénti ára 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Kosmeticum, (hajerősítő olaj), finom és utóelőhetlen, puhítja és gondórtí a haját. Egy eredeti üveg 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Eau de Hebé, keleti szepítő szer, a testnek természetes üdöséget, fehérséget és fényt ad; eltávolítja továbbá a szepít és májfoltokat. Ára 85 kr.

Bouquet du Serail de Grollich, zsebkendő-előkelő világ részére. Minden parfüm gyöngye. Rendkívüli elegáns kiállítású ünnepi ajándéknak is alkalmasá teszi. Ára 1 frt 50 kr.

Kárpáti csoda-viz, fontos szer minden fogfájás eltávolítja és a fogak ápolására nélkülözhetlen; ára 60 kr. Használati utasítások, köszönetnyilvánítások és bizonylatok minden üveghez mellékelvék. (68—20.15)

Főraktár: I. GROLICH urnál, BRÜNN.

Raktár: N.-Beeskereken: Menezer L., gyógyszerésznél; — Budapest: Neruda F., hatvani-utca 10; — Aradon: Tabakovits J., fodrász; — Pécsen: Kovács M., gyógyszer.; — Nagyváradon: Molnár J. és L., gyógyszer.; — H.-M.-Vásárhelyen: Kis Gy., gyógyszer.; — Ujvidéken: Plavšics G., gyógyszer.; — Temesvárott: Tárcazy I., gyógyszer.; — Zomboron: Gallé Emil, gyógyszer.

